

Sygn. akt I PK 217/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku Związku Zawodowego Kadry Zarządzającej Jednostek
Oświatowych i Innych Jednostek Organizacyjnych Powiatu [...]

przeciwko

z udziałem zainteresowanych: [...] Liceum Ogólnokształcącego [...] w T., Centrum
Edukacji [...] w T., Centrum Kształcenia [...] w T., [...] Liceum Ogólnokształcącego
[...] w T., MOZ NSZZ [...] T., [...] Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w T., [...] Młodzieżowego Domu Kultury [...] w T., [...] Zespołu Obsługi Finansowej Oświaty w
T., [...] Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w T., [...] Zespołu Szkół w T.,
Zakładowej Organizacji Związkowej - "R.", Zespołu Szkół [...] w T., Zespołu Szkół
[...]1 w T., Zespołu Szkół [...]2 w T., Zespołu Szkół [...]3 w T., Zespołu Szkół [...]4
w R., Zespołu Szkół [...]6 w R., Zespołu Szkół [...]7 w T., Zespołu Szkół [...]8 w T.,
Związku Nauczycielstwa Polskiego - Zarząd Oddziału w T., Związku Zawodowego
Pracowników [...], Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

o stwierdzenie reprezentatywności Związku Zawodowego Kadry Zarządzającej
Jednostek Oświatowych i innych Jednostek Organizacyjnych Powiatu [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 kwietnia 2017 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt VIII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 14 maja 2015 r., wydanym na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w T. z dnia 8 grudnia 2014 r., zmienił częściowo zaskarżone postanowienie i stwierdził, że Związek Zawodowy Kadry Zarządzającej Jednostek Oświatowych i Innych Jednostek Organizacyjnych Powiatu [...], w rozumieniu art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 167) w związku z art. 241^{25a} k.p., jest reprezentatywną organizacją związkową u pracodawców: Powiatowego Zespołu Obsługi Finansowej Oświaty w T., Zespołu Szkół [...] w R..

Wnioskodawca w związku z zastrzeżeniem złożonym przez wspólną reprezentację związkową (pozostałe organizacje związkowe działające na terenie jednostek organizacyjnych powiatu t.), co do spełniania przez wnioskodawcę kryterium reprezentatywności, o którym mowa w art. 241^{25a} k.p., złożył w dniu 22 maja 2013 r. do Sądu Rejonowego wniosek o stwierdzenie reprezentatywności związku. W uzasadnieniu podał, że jest międzyzakładową organizacją związkową, mającą charakter zakładowej organizacji związkowej.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 8 grudnia 2014 r. oddalił wniosek i odmówił stwierdzenia reprezentatywności w rozumieniu art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych w związku z art. 241^{25a} k.p. W ocenie Sądu pierwszej instancji wymóg stosowania odpowiednio przepisów o zakładowej organizacji związkowej wymaga, aby międzyzakładowa organizacja związkowa zrzeszała co najmniej 10% pracowników zatrudnionych u pracodawców objętych zakresem działania tej międzyzakładowej organizacji związkowej. W przypadku wnioskodawcy natomiast jedynie u dwóch pracodawców liczba członków organizacji przekraczała 10% zatrudnionych, natomiast łącznie u wszystkich pracodawców objętych działaniem wnioskodawcy liczba członków nie przekraczała 10% ogółu pracowników.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych przepisy art. 25¹-33¹ stosuje się do międzyzakładowej organizacji związkowej obejmującej swoim działaniem pracodawcę, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 34¹ i 34². Stosownie do treści art. 241³⁰ k.p. również

art. 241^{25a} k.p. stosuje się odpowiednio do międzyzakładowej organizacji związkowej działającej u pracodawcy. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma uzasadnionych podstaw aby odmiennie niż zakładowe organizacje związkowe traktować organizacje międzyzakładowe w kontekście uzyskiwania przez nie przymiotu reprezentatywności. Nie jest możliwe przyjęcie takiego rozwiązania, że organizacja międzyzakładowa z mocy prawa staje się automatycznie reprezentatywna u wszystkich pracodawców, w których funkcjonuje tylko dlatego, że łącznie zrzesza odpowiednią liczbę członków, będących pracownikami różnych zakładów pracy lub też u jednego lub kilku pracodawców zrzesza pracowników w liczbie wymaganej do uzyskania statusu organizacji reprezentatywnej u tego/tych pracodawców.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów prawa materialnego: art. 241³⁰ k.p. oraz art. 34 ust. 1 i art. 34² ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt. 2 k.p., to jest z uwagi na konieczność dokonania wykładni przepisów art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych oraz art. 241³⁰ k.p. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że reprezentatywność skarżącego winna zostać ustalona w oparciu o art. 34² ustawy o związkach zawodowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się

wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, LEX nr 1982406).

Obowiązujące normy prawa pracy nie definiują pojęcia międzyzakładowej organizacji związkowej. Należy zatem przyjąć, iż przymiot ten posiadają takie związki zawodowe, które zrzeszają pracowników i inne osoby mające prawo koalicji, zatrudnione u więcej niż jednego pracodawcy. Z punktu widzenia uprawnień przewidzianych w rozdziale 4 ustawy o związkach zawodowych, nie ma znaczenia, czy zakłady, które obejmuje międzyzakładowa organizacja, są ze sobą powiązane i w jaki sposób (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., I PKN 790/00, OSNP 2004 nr 2, poz. 29).

Międzyzakładowa organizacja związkowa może być utworzona również u tych pracodawców, którzy zatrudniają mniej niż 10 osób i u których nie byłoby możliwości utworzenia odrębnej zakładowej organizacji związkowej. U każdego z pracodawców powinna być wówczas zatrudniona przynajmniej jedna osoba będąca członkiem danej organizacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2011 r., III PK 48/10, LEX nr 1312729). Przepis art 34 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych statuuje dyrektywę nakazującą stosować art. 25¹-33¹ tej ustawy do międzyzakładowej organizacji związkowej, obejmującej działaniem pracodawcę zatrudniającego jej członków. Wykładnia językowa przemawia za stosowaniem tych przepisów bezpośrednio; nie wprowadzono bowiem klauzuli odpowiedniości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2011 r., III PK 48/10, LEX nr 1312729).

W wyroku z dnia 6 października 2011 r. Sąd Najwyższy przyjął, że przepis art. 34² ustawy o związkach zawodowych, określający odmienny sposób ustalania liczebności członków międzyzakładowej organizacji związkowej niż art. 34 ust. 2 ustawy, ma zastosowanie tylko w odniesieniu do jednego uprawnienia tej organizacji, to jest korzystania przez jej działaczy ze szczególnej ochrony trwałości stosunku pracy (III PK 17/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 257). Nie może być on zatem podstawą do ustalania reprezentatywności tej organizacji, modyfikując normę o której mowa w art. 241^{25a} k.p. Pogląd ten jest również podzielany w doktrynie. Zdaniem R.G. nie ma możliwości, aby organizacja międzyzakładowa z mocy prawa stała się reprezentatywna we wszystkich zakładach pracy, w których

funkcjonuje tylko dlatego, że łącznie zrzesza odpowiednią liczbę członków, będących pracownikami różnych zakładów pracy. Jej reprezentatywność ustalana jest *ad casu* odrębnie u poszczególnych pracodawców na takich samych zasadach jak zakładowych organizacji związkowych. Inna interpretacja art. 241³⁰ k.p. w tym zakresie byłaby sprzeczna z zasadą równości wobec prawa wszystkich organizacji związkowych (R. Galicki [w:] Związkowe przedstawicielstwo pracowników zakładu pracy, red. Z. Hajn, LEX 2012).

Ponadto sama literalna wykładnia przepisu art. 34² ustawy o związkach zawodowych wskazuje, że posługuje się on pojęciem „organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 241^{25a} k.p.” na potrzeby ustalenia liczby pracowników podlegającej ochronie przewidzianej w art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych. Nie wprowadza natomiast autonomicznego sposobu ustalenia tej reprezentatywności w przypadku międzyzakładowych organizacji związkowych, a tym samym nie modyfikuje art. 241^{25a} k.p.

Mając na uwadze powyższe rozważania, trzeba zauważyć, że rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych, będących podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie może się sprowadzać do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.